

Atoomstroom: nieuw oordeel waakhond maakt 'schoon' onbruikbare reclameterm

---

28 mei 2009

AMSTERDAM (Energieia) - Het College van beroep van de Reclame Code Commissie (RCC) houdt de eerdere uitspraak van de reclamewaakhond over Atoomstroom staande. Elektriciteit die is opgewekt door een nucleaire reactor mag in reclame-uitingen niet als 'schoon' worden bestempeld. Wel voert de RCC hier een nieuwe argumentatie voor aan. Een kernpunt: minimaal vervuilend, is nog niet schoon. Volgens Atoomstroom-directeur Sjef Peeraer leidt de "absolute uitspraak" ertoe dat geen enkele energieproducent zijn product nog zonder gevaar op terechtwijzing als 'schoon' kan aanprijzen. De RCC ontkent noch bevestigt dat deze zaak maatgevend wordt. De praktijk moet dit uitwijzen.

"Dit wordt nog een interessante casus", zegt Peeraer in reactie op de uitspraak van het College van beroep tegen Energieia. De nieuwe onderbouwing die de RCC aandraagt maakt het voor aanbieders van zonne-energie, windenergie, waterkracht en eigenlijk alle opwekvormen volgens hem nu ook onmogelijk om zorgeloos met de termen 'schoon', 'groen' en 'milieuvriendelijk' te strooien.

Peeraer ging anderhalve maand geleden in hoger beroep tegen een uitspraak van de RCC, in een zaak die door Greenpeace was aangespannen. Op twee punten had Atoomstroom toen gelijk gekregen: nucleaire stroom mag met recht onder de noemers 'subsidievrij' en 'CO2-vrij' worden aangeboden, maar niet als 'schoon'. Atoomstroom legde zich bij deze uitspraak niet neer. Peeraer voelde zich "beperkt in zijn marketing-kracht", maar was het vooral zeer oneens met de argumentatie van de RCC. "Ongefundeerd", noemde hij die.

Tien puntsgewijze weerleggingen van Peeraer moesten de RCC overtuigen en deze doen laten inzien dat 'schoon' eigenlijk best van toepassing zou zijn op kernstroom. Zo voerde Atoomstroom aan dat de RCC "er ongefundeerd vanuit gaat" dat consumenten bij schone energie denken aan wind, zon en waterkracht en niet aan nucleaire stroom. Ook de stelling van de waakhond dat kernenergie "een zeer vervuilend en gevaarlijk restproduct achter laat" en daarom niet schoon maar vervuilend is, wilde Peeraer betwisten. "Vervuilend is iets pas als het in het milieu belandt, en dat gebeurt niet met het restproduct van [...] kerncentrales", voerde hij aan.

Op het verwijt van Greenpeace dat bij elektriciteit van nucleaire oorsprong wel degelijk vervuiling optreedt reageerde Atoomstroom in verdediging aan de RCC relativerend instemmend. Er komen wel wat radioactieve stoffen en straling vrij, maar zo ontzettend weinig dat het algemeen als 'uitstootvrij' beschouwd mag worden, was de strekking van Peeraers reactie. En het was dát punt waarop het College van beroep in de uitspraak ook is ingesprongen. Omdat Atoomstroom erkend had dat er ergens toch sprake is van vervuiling, vindt de RCC het woord 'schoon' niet toelaatbaar. Want, zo stelt de reclamewaakhond: schoon is een absolute claim en "het publiek neemt aan dat er sprake is van geen enkele belasting van het milieu". En dat is bij atoomstroom onwaar, zo luidde het eindoordeel. Vooral artikel 3 van de Milieu Reclamecode, dat bewijs eist voor claims van adverteerders, geldt daarbij als richtlijn. "Met wijziging van gronden", dus een andere argumentatie, stelde de RCC daarom nogmaals duidelijk: Atoomstroom mag zichzelf niet als schoon neerzetten.

Vervolg op pagina 2 →

Zelfde conclusie, andere aanloop dus. Atoomstroom is "teleurgesteld" dat het in de toekomst niet meer mag adverteren met 'schone' energieaanbieder, maar lijkt in hoger beroep toch iets essentieels bereikt te hebben. "Omdat de RCC nu eist dat schoon in absolute zin waar en bewijsbaar moet zijn, kan geen enkele aanbieder de term nog rechtvaardigen", vindt Peeraer. Want een windmolen waar wat verf afbladdert, die vervuult strikt genomen immers ook. "En van een waterkrachtcentrale is bekend dat hij voor de uitstoot van methaangas zorgt", stelt Peeraer. Zo is volgens hem op alle opwekmethoden wél iets aan te merken om het via de RCC aan te pakken.

"Nu is het wachten op de eerste nieuwe zaak", zegt Peeraer. Van hem hoeft de RCC geen procedure te verwachten, voegt hij toe. "Het zou leuk zijn als iemand de handschoen oppakt en een proefprocedure begint. Maar ik steek daar mijn tijd niet in." De RCC zelf doet geen uitspraken over de gevolgen van de uitspraak over Atoomstroom. "Ieder geval is anders" legt een woordvoerder aan Energieia uit. "De uitspraak maakt nu deel uit van de jurisprudentie, maar het is geen algemene uitspraak." Volgens de RCC kan het wel zijn dat bij een nieuwe zaak die draait om een reclame met 'schoon, 'groen' of 'milieuvriendelijk' de Atoomstroom-uitspraak er als vergelijking wordt bij gepakt, maar hoéft dat niet zo te zijn. "Het gaat ook om de context van de reclame-uiting", aldus de woordvoerder. Volgens Peeraer heeft de RCC het knap lastig gehad met de zaak en geeft dit aan dat de impact voor de behandeling van nieuwe klachten over onterechte milieucclaims groot zou kunnen zijn. "De RCC had zes weken om in hoger beroep een uitspraak te doen en kwam daarmee op de laatste dag. Het is gevoelige materie waar de RCC mee lijkt te worstelen."

Frank Straver

f.straver@energeia.nl

Copyright©, Energieia, 2009